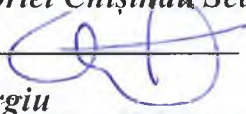

Coordonat:

**Vicepreședintele interimar
al Judecătoriei Chișinău Sediul Buiucani)**

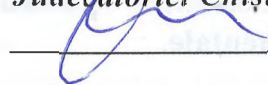
Stratan Sergiu

Aprobat:

**Președintele interimar al
Judecătoriei Chișinău**

Damaschin Constantin

RAPORT

**generalizat cu privire la efectele aplicării actului de amnistie în cadrul examinării
cauzelor penale precum și a materialelor judecătorești de instrucție de către
Judecătoria Chișinău (sediile Buiucani și Ciocana) în perioada anului 2023**

Introducere

Conform planului de activitate al Secției generalizare și sistematizare a practicii judiciare (în continuare Secția) din cadrul Direcției generalizare a practicii judiciare și relații cu publicul, ținând cont de actualitatea și importanța respectării normelor legale la judecarea cauzelor penale, Secția a întocmit prezentul raport, care cuprinde generalizarea practicii judiciare și analiza datelor statistice cu privire la aplicarea actului de amnistie în cadrul examinării cauzelor penale și a materialelor judecătorești de instrucție pe parcursul anului 2023, respectarea termenului procedural de examinare precum și motivele casării acestora.

Eșantionul de studiu

Pentru întocmirea prezentului raport au fost selectate și analizate 163 sentințe și 188 încheieri ale judecătorești de instrucție prin care s-a dispus aplicarea actului de amnistie, și respectiv 66 decizii ale Curții de Apel Chișinău, pronunțate pe marginea sentințelor contestate precum și alte 14 decizii ale Curții de Apel Chișinău, pronunțate pe marginea încheierilor judecătorești de instrucție.

Prezentul RAPORT este întocmit în baza datelor din Registrul general al dosarelor, generat de Programul Integrat de Gestionare a Dosarelor, a sentințelor și încheierilor adoptate de către instanța de judecată specializată în examinarea cauzelor penale și judecătorești de instrucție, precum și în baza deciziilor Curții de Apel Chișinău pronunțate pe marginea hotărârilor adoptate de instanța de fond în perioada anului 2023.

Scopul generalizării

Efectuarea unei analize cu privire la modul de aplicare a actului de amnistie, calitatea, termenul de examinare a cauzelor care cad sub incidența Legii cu privire la amnistie precum și efectele aplicării prevederilor Legii cu privire la amnistie asupra persoanelor învinuite de comiterea unor infracțiuni prevăzute de Codul penal al Republicii Moldova, precum și celor care execută pedeapsa în baza unei sentințe de condamnare.

Cadrul normativ relevant subiectului abordat

- **Constituția Republicii Moldova, adoptată la 29.07.1994, publicată în Monitorul Oficial nr. 1 din 12.08.1994.**

- **Convenția pentru Apărarea Drepturilor Omului și a Libertăților Fundamentale.**

- **Legea privind amnistia în legătură cu aniversarea a XXX-a de la proclamarea independenței Republicii Moldova nr.243 din 24.12.2021.**

- **Codul de Procedură penală al Republicii Moldova nr. 122-XV din 14.03.2003.**

- **Codul penal al Republicii Moldova nr. 985-XV din 18.04.2002**

Articolul 107. Amnistia

(1) Amnistia este actul ce are ca efect înlăturarea răspunderii penale sau a pedepsei fie reducerea pedepsei aplicate sau comutarea ei.

(2) Amnistia nu are efecte asupra măsurilor de siguranță și asupra drepturilor persoanei vătămate.

(3) Amnistia nu se aplică în cazul săvârșirii de infracțiuni prevăzute la art.166¹ alin.(2)–(4), precum și persoanelor care au săvârșit asupra minorilor infracțiuni prevăzute la art.171–175¹, 201, 206, 208, 208¹ și 208².

Articolul 389. Sentința de condamnare

(1) Sentința de condamnare se adoptă numai în condiția în care, în urma cercetării judecătorești, vinovăția inculpatului în săvârșirea infracțiunii a fost confirmată prin ansamblul de probe cercetate de instanța de judecată.

(4) Sentința de condamnare se adoptă:

2) cu stabilirea pedepsei și cu liberarea de executarea ei în cazul amnistiei conform art.107 din Codul penal și în cazurile prevăzute în art.89 alin.(2) lit.a), b), c), e), f) și g) din Codul penal;

(6) La adoptarea sentinței de condamnare cu liberarea de pedeapsă sau, după caz, sentinței de condamnare fără stabilirea pedepsei, instanța argumentează în baza căror temeiuri, prevăzute de Codul penal, adoptă sentința dată.

- **Codul de executare al Republicii Moldova nr. 443-XV din 24.12.2004**

Articolul 272. Amnistia

(1) În cazul amnistiei, în temeiul art.107 din Codul penal, care liberează condamnatul de executarea în continuare a pedepsei, fie reduce pedeapsa sau o comută, instituțiile și organele care asigură executarea categoriei respective de pedeapsă examinează aplicabilitatea actului de clemență fiecărui condamnat și, după caz, cu acordul condamnatului, înaintează un demers instanței de judecată competente conform art.470 din Codul de procedură penală. La demers se anexează dosarul personal al condamnatului, dovezile motivelor de fapt și de drept invocate. Demersul se judecă în condițiile Codului de procedură penală.

(2) Condamnatul este în drept să înainteze personal un demers instanței de judecată pentru examinarea posibilității aplicării actului de amnistie. În acest caz, instituțiile sau organele care asigură executarea categoriei respective de pedeapsă remit instanței de judecată dosarul personal al condamnatului.

(3) Instanța de judecată trimite hotărârea definitivă instituției sau organului care asigură executarea pedepsei, precum și instanței care a judecat cauza în fond.

(4) Instituția sau organul menționate în art.173-175 din prezentul cod, care asigură executarea hotărârii, în termen de cel mult 5 zile, informează instanța de judecată despre executarea sau imposibilitatea executării hotărârii ei.

(5) Actul de amnistie produce efecte juridice și asupra persoanelor condamnate de instanțele de judecată ale Republicii Moldova care execută pedeapsa pe teritoriul altui stat (statul executării hotărârii). În acest sens, Administrația Națională a Penitenciarelor, conform prevederilor tratatelor internaționale la care Republica Moldova este parte, comunică statului executării hotărârii despre adoptarea actului de amnistie și solicită materialele necesare soluționării chestiunii privind acordarea amnistiei. Administrația Națională a Penitenciarelor înaintează un demers instanței de judecată care a adoptat hotărârea de condamnare rămasă definitivă pentru a se pronunța asupra aplicării sau neaplicării actului de amnistie.

(6) Administrația Națională a Penitenciarelor trimite statului executării hotărârii hotărârea instanței de judecată pentru încuviințarea executării ei. Despre încuviințarea sau neîncuviințarea executării hotărârii Administrația Națională a Penitenciarelor comunică instanței care a judecat cauza în fond și instanței care a decis acordarea amnistiei.

(7) Republica Moldova aplică față de condamnat amnistia acordată într-un alt stat (statul pronunțării hotărârii). În acest scop, statul pronunțării hotărârii, conform prevederilor tratatelor internaționale la care Republica Moldova este parte, este informat despre încuviințarea sau neîncuviințarea de către instanța de judecată a Republicii Moldova a executării hotărârii străine.

Aspecte generale cu privire la esența și definirea noțiunii de amnistie

Amnistia este un drept real al individului de a fi iertat pe motive că infracțiunea a fost comisă în împrejurări atenuante și că s-a creat o situație favorabilă la momentul emiterii actului de amnistie.

Apariția raportului penal este determinat de comiterea unei infracțiuni iar din momentul săvârșirii infracțiunii apare răspunderea penală, care constă în obligația infractorului de a suporta consecințele infracțiunii. Raportul penal este adus în fața organelor de justiție care decid asupra existenței sau inexistenței acestuia. Urmare a examinării raportului substanțial de conflict, în cazul aplicării unei pedepse, hotărârea de condamnare trebuie dusă la îndeplinire prin executare. Astfel, în realizarea justiției penale se disting două etape: aplicarea pedepsei penale și executarea acesteia. Cu toate acestea, în anumite situații pot interveni stări sau împrejurări posterioare săvârșirii infracțiunii sau aplicării pedepsei, care în interesul societății, determină inutilitatea sau inoportunitatea tragerii la răspundere penală, a executării pedepsei penale ori a menținerii unor consecințe ale condamnării. Condițiile cu caracter general care împiedică realizarea sau desăvârșirea reacției represive a societății împotriva faptelor de natură penală, sunt reglementate în capitolul XI al Codului penal al Republicii Moldova, și anume: grațierea, împăcarea, stingerea antecedentelor penale, reabilitarea judecătorească, inclusiv și amnistia (art.107-CP RM). Fiecare dintre cauzele care înlătură răspunderea penală sau consecințele condamnării, reprezintă instituții de drept unitare. Această caracteristică nu este știrbită nici de împrejurarea că unele dintre ele au mai multe modalități, prezintă unele elemente de diversificare, sau, că datorită diversificării efectelor, sunt uneori tratate separat de

doctrină. De exemplu, prezentarea amnistiei antecondamnatorii drept cauză a răspunderii penale și a amnistiei postcondamnatorii, ca temei de înlăturare a executării pedepsei, nu constituie nicidecum o negare a unității instituției amnistiei.

Astfel, amnistia reprezintă una dintre primele instituții ce face parte din categoria cauzelor care înlătură răspunderea penală sau consecințele condamnării.

Actul de amnistie are ca efect înlăturarea răspunderii penale sau a pedepsei fie reducerea pedepsei aplicate sau comutarea ei (alin.(1), art.107 CP RM). Amnistia nu are efecte supra măsurilor de siguranță și asupra drepturilor persoanei vătămate (alin.(2), art.107 CP RM).

Termenul "amnistia" provine de la cuvântul grecesc *amnestia*, ceea ce înseamnă iertare, uitare. Aceasta exprimă generozitatea statului față de infractorii condamnați sau care execută pedeapsa penală.

Conform dicționarului de drept penal, amnistia este cauza care înlătură răspunderea penală pentru infracțiunile săvârșite până la data apariției legii de amnistiere. În raport cu faza procesului în care se judecă fapta, amnistia poate fi antecondamnatorie și postcondamnatorie. Amnistia reprezintă acea formă radicală și completă a clemenței prin care se stinge caracterul delictual al faptei. Este evident că, actul de amnistie reprezintă un document juridic specific, care se caracterizează în primul rând, prin acțiunea acestuia în timp. Acțiunea actului de amnistie se răsfrânge asupra faptelor infracționale comise până la emiterea lui iar asemenea principiu nu este caracteristic legii penale.

Totodată, amnistia are următoarele caracteristici indisolubile:

- ✓ Nu produce modificări în normele juridice în vigoare și se răsfrânge asupra unui contingent limitat de persoane;
- ✓ Se aplică doar asupra evenimentelor și actelor care au avut loc până la elaborarea și intrarea în vigoare a acesteia;
- ✓ Actul amnistiei nu se anulează printr-un act special, devenind nul de sine stătător;
- ✓ Nu conține elemente noi de reglementare juridică;
- ✓ Recunoaște persoana vinovată de săvârșirea infracțiunii.

Decizia de aplicare a actului de amnistie se realizează în privința fiecărei persoane individual. În cazul lipsei informațiilor necesare ce vizează o persoană concretă care cade sub incidența amnistiei, examinarea posibilității aplicării actului de amnistie se amână până la obținerea altor documente suplimentare. La fel, abordarea individuală a problemelor ce țin de amnistiarea vinovaților este reflectată deseori în însuși actul de amnistie. Spre exemplu, în conformitate cu prevederile art.6 al Legii privind amnistia în legătură cu aniversarea XXX-a de la proclamarea independenței Republicii Moldovani²⁴³ din 24.12.2021, amnistia nu se aplică persoanei:

a) condamnate la detențiune pe viață sau a cărei pedeapsă capitală a fost comutată în pedeapsă cu închisoare ori în pedeapsa detențiunii pe viață și care a executat mai puțin de 25 de ani de închisoare;

a¹) bănuite, învinuite, inculpate sau condamnate care a fost condamnată anterior pentru săvârșirea cu intenție a unei infracțiuni grave, deosebit de grave sau excepțional de grave, executând în tot sau în parte pedeapsa cu închisoare;

b) bănuite, învinuite, inculpate sau condamnate pentru una dintre infracțiunile calificate ca fiind deosebit de grave sau excepțional de grave, conform Codului penal nr.985/2002, ori calificate ca fiind infracțiuni grave conform art.7¹ din Codul penal aprobat prin Legea R.S.S. Moldovenești din 24 martie 1961;

c) bănuite, învinuite, inculpate sau condamnate pentru săvârșirea cu intenție a unei infracțiuni în locurile de detenție;

d) bănuite, învinuite, inculpate sau condamnate pentru una dintre infracțiunile prevăzute la următoarele articole din Codul penal nr.985/2002: art.135–139, art.140 alin.(2), art.140¹–145, art.151, art.158 alin.(2)–(4), art.160 alin.(3), art.164 alin.(2) și (3), art.165, art.166 alin.(2) și (3), art.166¹ și 167, art.168 alin.(2) și (3), art.169 alin.(2), art.171 și 172, art.174–175¹, art.179 alin.(3), art.181², art.183 alin.(2), art.186 alin.(5), art.187 alin.(2)–(5), art.188, art.189 alin.(2)–(6), art.190 alin.(5), art.191 alin.(5), art.196 alin.(4), art.201¹, art.205 și 206, art.208–209, art.211 alin.(2), art.212 alin.(2)–(4), art.213, art.216 alin.(3), art.217 alin.(4), art.217¹ alin. (3) și (4), art.217³, art.217⁴ alin. (2) și (3), art.217⁶, art.219 alin.(2), art.220 alin.(2) și (3), art.236 și 237, art.238 alin.(2), art.239 alin.(2), art.239¹ și 239², art.240 alin.(3) și (4), art.243 și 244, art.245–246¹, art.247 alin.(2), art.248 alin.(3)–(7), art.248¹ și 248², art.252 alin.(2)–(4), art.257 și 258, art.260¹–261¹, art.264 alin.(2)–(6), art.264¹, art.275, art.278–280, art.282–286, art.289–289³, art.292, art.295 alin.(1)–(6), art.295¹ alin.(1) și (2), art.295² alin.(1)–(3), art.303–315, art.322 alin.(2)–(6), art.324–329, art.330², art.332–335¹, art.337–343, art.344 alin.(2), art.345, art.347, art.349, art.352 alin.(3), art.360, art.362¹ alin.(3), art.365 alin.(2) și (3), art.368 alin.(2), art.369 alin.(3), art.370 alin.(2) și (3), art.385–388;

e) care a săvârșit infracțiunea prevăzută la art.166¹ alin.(2)–(4), precum și a săvârșit asupra minorilor infracțiuni prevăzute la art.171–175¹, art.201, art.206, art.208–208² din Codul penal nr.985/2002;

f) bănuite, învinuite, inculpate sau condamnate pentru una dintre infracțiunile prevăzute la următoarele articole din Codul penal aprobat prin Legea R.S.S. Moldovenești din 24 martie 1961: art.63, art.72 alin.(2), art.101¹, art.103, art.103¹ alin.(2), art.104, art.105², art.107 alin.(3) și (4), art.112¹, art.112³, art.113¹, art.113², art.115¹, art.116 alin.(2), art.124¹ alin.(2), art.136, art.155⁴, art.155⁶ alin.(2), art.156 alin.(2), art.157 alin.(3) și (4), art.164⁹ alin.(3), art.177 alin.(4)–(6), art.184 alin.(3), art.187¹ alin.(1), art.189, art.198¹, art.200–203², art.206, art.224, art.224², art.224³, art.224⁶ alin. (2), art.225³, art.262, art.263, art.266, art.269;

g) bănuite, învinuite, inculpate sau condamnate pentru o infracțiune săvârșită cu intenție și absolvită anterior în tot sau în parte, în temeiul actului de amnistie sau de grațiere, de pedeapsa stabilită pentru săvârșirea unei alte infracțiuni;

h) în privința căreia a fost înlăturată anterior răspunderea penală, de trei sau mai multe ori, în temeiul împăcării părților conform prevederilor art.109 din Codul penal nr.985/2002.

Pot fi elucidate trei poziții de bază care atribuie instituția amnistiei la sfera dreptului constituțional, dreptului penal și în cele din urmă, aceasta este considerată ca ceva interramural, cu un caracter complex de reglementare. Constituția Republicii Moldova plasează amnistia ca atribuție a Parlamentului, însă nu arată repere concrete cu referire la caracterul și conținutul actului de amnistie. Soluționarea acestor probleme este de competența exclusivă a organului legislativ, din care considerente amnistia este în primul rând, un act juridico-statal și nu juridico-penal. Cu toate că norma penală privind amnistia este inclusă în Codul penal al Republicii Moldova, în partea generală a acestuia nu există nici o dispoziție care ar fi obligatorie pentru aplicarea amnistiei.

Amnistia, fiind un act de exercitare a puterii, este legată de temeuri sociale, economice și politice. Evaluarea acestor temeuri, precum și a impactului actelor de clemență asupra societății, se face în condițiile procedurii constituționale. Normele concrete sunt cuprinse în actele de amnistie precum și în Codul penal, acestea reprezentând

mijloace normative care asigură traducerea în limbajul dreptului a cerințelor inexorabile ale societății.

Astfel, concluzionăm, că, amnistia nu poate fi doar o instituție a dreptului statal și penal, fiind, de fapt, o instituție interramurală, cu o vastă reglementare juridică: constituțională, penală, procesual-penală, execuțional-penală. În cazul respectiv, dreptul statal nu este prioritar, asigurând doar realizarea normelor constituționale prin crearea unor structuri statale care aplică amnistia.

Dreptul penal, la rândul său, nu poate să nu ia în considerație că pericolul social al personalității vinovatului după comiterea infracțiunii nu rămâne neschimbat. Sub influența pedepsei și a altor măsuri juridico-penale pericolul acesteia trebuie să se reducă treptat. Această împrejurare determină fixarea în Codul penal a unor asemenea norme care vizează regulile de evidență a particularităților personalității infractorului și corelația acestora cu circumstanțele comiterii infracțiunii în cazul liberării de pedeapsă. Evident că una din aceste norme este articolul legii penale care prevede posibilitatea liberării persoanei condamnate de ispășirea în continuare a pedepsei, fie reducerea sau schimbarea acesteia cu o pedeapsă mai blândă. Aceasta din urmă stimulează chiar și comportamentul legal al persoanei după liberarea de pedeapsă pe calea stingerii antecedentului penal. Luând în considerație faptul că instituția amnistiei stimulează comportamentul legal al condamnaților, conștientizarea vinovăției, favorizând, în cele din urmă, realizarea principalului scop al pedepsei - prevenirea infracțiunilor, aceasta poate fi atribuită cu certitudine la obiectul de cercetare al criminologiei. Specificul unor categorii de persoane amnistiate poate determina particularitățile organelor de drept în vederea prevenirii recidivei posibile printre amnistiați.

Fiind o formă de realizare a metodei stimulatorii, amnistia are o sarcină preventivă esențială. Consolidarea în Constituția Republicii Moldova și dezvoltarea ei în alte norme juridice o caracterizează ca pe un comportament tolerat de societate. Toate acestea, ne demonstrează încă odată, că amnistia nu este altceva decât o instituție interamurală. Din punctul de vedere al reglementărilor juridice, amnistia este o instituție care își găsește reflectare în diferite ramuri de drept, fiind considerată o metodă de stimulare, de liberare înainte de termen de pedeapsă. Actele de aplicare a acesteia au un caracter normativ și se aplică față de un cerc restrâns de persoane. De asemenea, amnistia exercită funcția de prevenire a infracțiunilor.

Actul de amnistie este, înainte de toate, o formă superioară de manifestare a umanismului față de persoana care a comis infracțiunea. Umanismul tinde spre relevarea celor mai bune calități ale individului.

Cele relatate supra generează ideea precum că amnistia este, înainte de toate, un drept real al individului de a fi iertat, pe motive că infracțiunea a fost comisă în împrejurări atenuante și, în al doilea rând, s-a creat o situație favorabilă la momentul emiterii actului de amnistie.

În concluzie, amnistia poate fi definită ca o instituție interamurală complexă (constituțională, penală, execuțional-penală, procesual-penală, criminologică), care se acordă prin lege organică, privitor la unele infracțiuni comise anterior datei prevăzute în actul normativ, în temeiul unor considerente social-politice și de politică penală și care se exprimă prin înlăturarea răspunderii penale, executării pedepsei și prin alte consecințe ale condamnării.

CAPITOLUL I

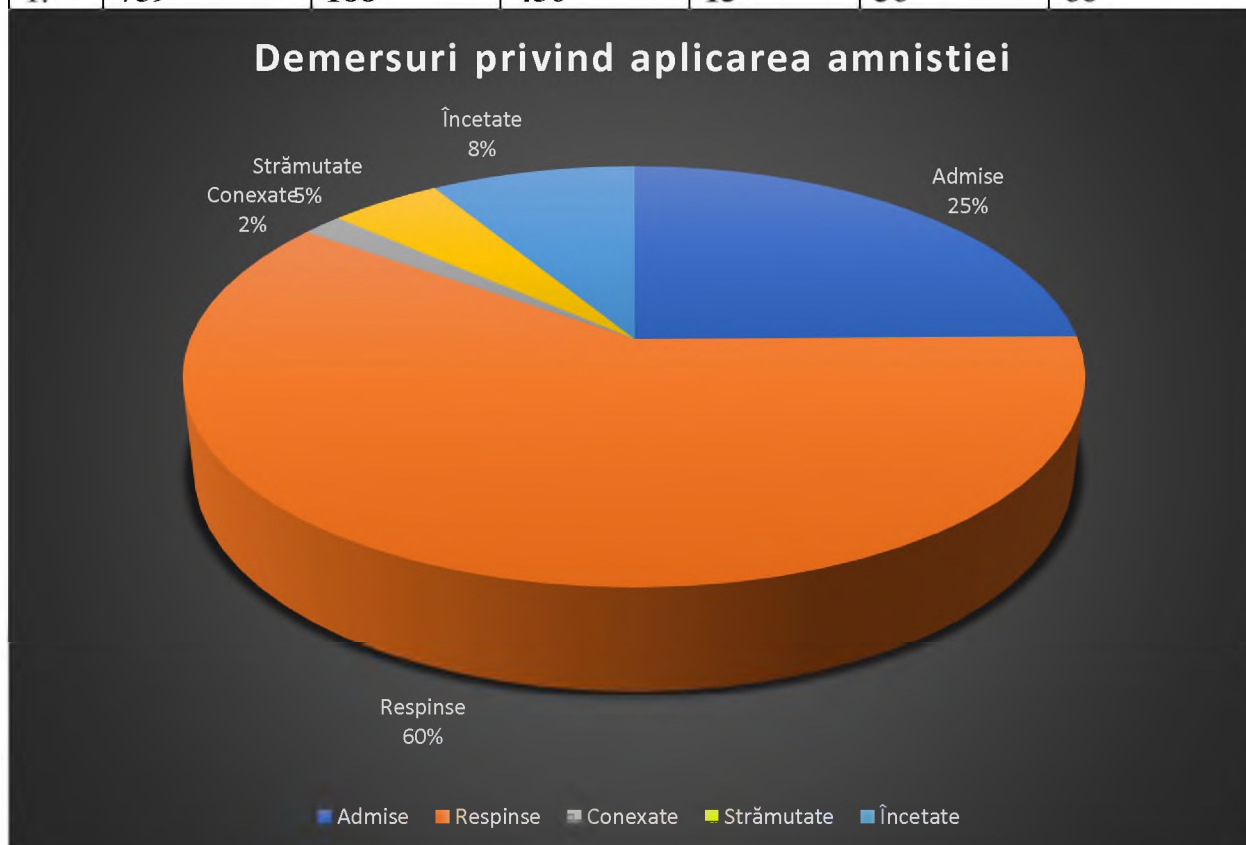
Datele statistice cu privire la examinarea demersurilor privind aplicarea actului de amnistie în privința persoanelor condamnate Amnistia postcondamnatorie

Potrivit informației din Registrul general al dosarelor, generat de Programul Integrat de Gestionare a Dosarelor, în perioada 01.01.2023 – 31.12.2023, de către Judecătoria Chișinău (sediul Ciocana) au fost examinate **759** demersuri prin care s-a solicitat aplicarea actului de amnistie în privința persoanelor condamnate.

Din numărul total de demersuri examinate în perioada de referință, doar pe marginea a **188** demersuri, de către judecătorii de instrucție au fost pronunțate încheieri de admitere a acestora, cu dispunerea reducerii termenului pedepsei cu închisoare, în privința a **36** demersuri a fost declinată competența în favoarea unei alte instanțe, cu strămutarea cauzei, alte **13** demersuri au fost transmise spre conexare, în privința a **66** demersuri s-a încetat procedura de examinare iar **456** demersuri au fost respinse din diferite motive.

Astfel, datele statistice privind demersurile cu solicitarea de aplicare a actului de amnistie în privința persoanelor condamnate, examinate pe parcursul anului 2023 sunt prezentate în tabelul de mai jos după cum urmează:

Nr. d/o	Total examinate	Admise	Respinse	Conexate	Strămutate	Încetate
1.	759	188	456	13	36	66

Articolul 7 din Legea privind amnistia în legătură cu aniversarea a XXX-a de la proclamarea independenței Republicii Moldovani nr. 243 din 24.12.2021, stipulează următoarele:

(1) Persoanei condamnate la data intrării în vigoare a prezentei legi, căreia nu i se pot aplica prevederile art. 4–6 i se reduce termenul de pedeapsă sau i se comută pedeapsa după cum urmează:

- a) cu o treime, dacă este condamnată pe un termen de până la 7 ani inclusiv;
- b) cu o pătrime, dacă este condamnată pe un termen de la 7 la 10 ani;
- c) cu o cincime, dacă este condamnată pe un termen mai mare de 10 ani;
- d) la 30 de ani de închisoare, dacă este condamnată la detențiune pe viață;
- e) cu o treime, dacă, la data comiterii infracțiunii, persoana condamnată avea vârsta cuprinsă între 18 și 21 de ani;
- f) cu jumătate, dacă, la data comiterii infracțiunii, persoana condamnată era minoră;
- g) cu o treime, persoanei condamnate cu vârsta mai mare de 60 de ani și celei cu dizabilități severe și accentuate.

(3) În cazul persoanei al cărei termen de pedeapsă pentru aceeași infracțiune a fost redus anterior în temeiul unui act de amnistie sau de grațiere, reducerea repetată a termenului în baza prezentei legi nu poate fi efectuată.

(4) O persoană condamnată poate beneficia de o singură reducere a termenului de pedeapsă prevăzută de prezenta lege.

Urmare prevederilor legale citate supra, judecătorii specializați în examinarea materialelor judecătorului de instrucție, analizând fiecare situație de fapt și raportând-o la temeiurile de drept aplicabile fiecărui caz examinat, totalitatea circumstanțelor în favoarea și în defavoarea admiterii demersurilor de aplicarea a actului de amnistie, au dispus admiterea a:

✓ **66 demersuri** - în temeiul **articolul 7 alin. (1) lit. a)** din Legea nr. 243 din 24.12.2021 privind amnistia, persoana condamnată beneficiind de o reducere cu 1/3 a termenului pedepsei cu închisoare;

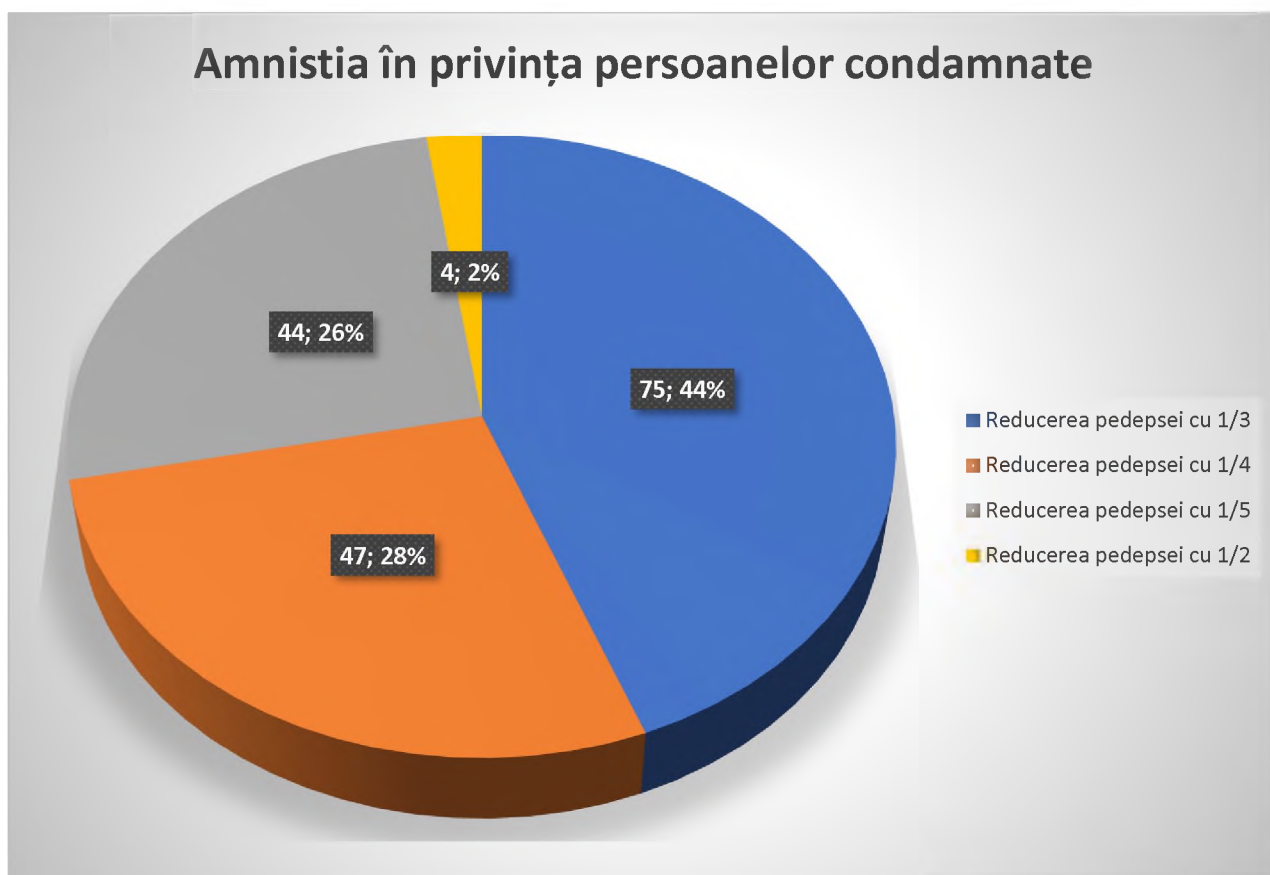
✓ **47 demersuri** - în temeiul **articolul 7 alin. (1) lit. b)** din Legea nr. 243 din 24.12.2021 privind amnistia, persoana condamnată beneficiind de o reducere cu 1/4 a termenului pedepsei cu închisoare;

✓ **44 demersuri** - în temeiul **articolul 7 alin. (1) lit. c)** din Legea nr. 243 din 24.12.2021 privind amnistia, persoana condamnată beneficiind de o reducere cu 1/5 a termenului pedepsei cu închisoare;

✓ **9 demersuri** - în temeiul **articolul 7 alin. (1) lit. e)** din Legea nr. 243 din 24.12.2021 privind amnistia, persoana condamnată beneficiind de o reducere cu 1/3 a termenului pedepsei cu închisoare;

✓ **4 demersuri** - în temeiul **articolul 7 alin. (1) lit. f)** din Legea nr. 243 din 24.12.2021 privind amnistia, persoana condamnată beneficiind de o reducere cu 1/2 a termenului pedepsei cu închisoare.

Amnistia în privința persoanelor condamnate

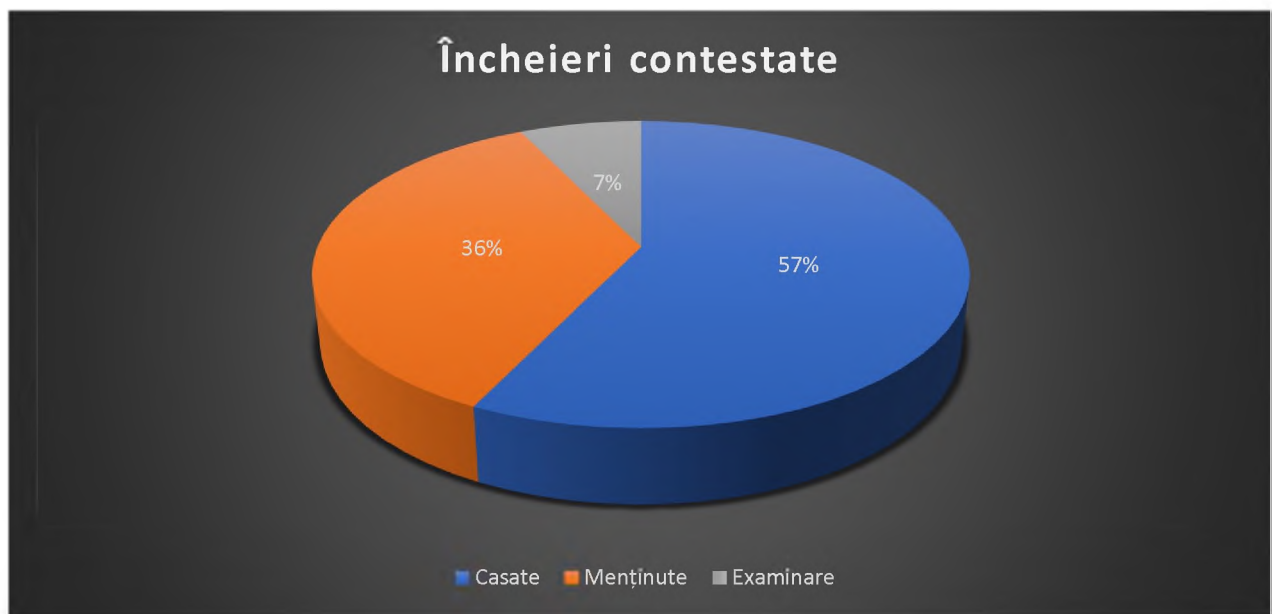

Astfel, din datele prezentate se relevă faptul că, în urma aplicării actului de amnistie, cea mai mare parte din persoanele condamnate care s-au adresat cu demers privind aplicarea actului de amnistie, au întrunit condițiile prevăzute la **articolul 7 alin. (1) lit. lit. a), e)** din Legea nr. 243 din 24.12.2021 privind amnistia, beneficiind astfel de reducerea pedepsei cu 1/3.

Soluțiile instanței de recurs pronunțate pe marginea încheierilor de admitere a demersurilor privind aplicarea actului de amnistie

Din numărul total de încheieri prin care s-au admis demersurile privind aplicarea actului de amnistie în privința persoanelor care execută pedeapsa cu închisoare, **14** au fost atacate cu recurs la Curtea de Apel Chișinău, ultima pronunțându-se asupra legalității încheierilor contestate. Datele statistice privind Deciziile Curții de Apel Chișinău pronunțate în privința încheierilor de admitere a demersurilor privind aplicarea actului de amnistie se prezintă în tabelul de mai jos, după cum urmează:

Numărul total de încheieri contestate	Deciziile Curții de Apel Chișinău		
	Numărul total de încheieri CASATE	Numărul total de încheieri MENTINUTE	Numărul total de cauze ÎN EXAMINARE
14	8 (57,1 %)	5 (35,7 %)	1 (7,2 %)

Cu toate acestea, raportând numărul de încheieri contestate (14) la numărul total de demersuri examinate (759), constatăm că acesta reprezintă doar 1,8% din totalul cauzelor examinate, iar încheierile casate – doar 1,05% din numărul total de cauze încheiate, ceea ce reprezintă un indicator foarte ridicat.

Cu referire la temeiurile reținute de instanța de fond la emiterea încheierilor cu privire la admiterea demersurilor de aplicare a actului de amnistie în privința persoanelor condamnate și argumentele expuse de instanța de recurs în deciziile de casare a încheierilor nominalizate, relatăm succint următoarele date, expuse în tabelul de mai jos:

Nr. /or d.	Nr. cauze	Soluția instanței de fond	Decizia Curții de Apel	Rezumatul erorilor depistate la judecarea cauzei
1.	1-22088115-12-21 ji-22062022-1	Instanța de judecată a reținut faptul că, în privința condamnatului K.S., nu sunt aplicabile rigorile art. 4, art. 5, art. 6, din Legea nr. 243, din 24.12.2021, privind amnistia în legătură cu aniversarea a XXX-a de la proclamarea independenței Republicii	Admite recursul directorului ANP, casează încheierea Judecătoriei Chișinău sediul Ciocana din 20 iulie 2023, prin care a fost	Instanța de fond eronat a interpretat prevederile art. 1 al Legii nr. 243 din 24.12.2021 privind amnistia și eronat a concluzionat că în privința acestuia sunt aplicabile prevederile art. 7 alin.(1) lit. a) ale Legii vizate, or potrivit informației

		Moldova. În atare mod, instanța de judecată ținând cont de caracterul irevocabil al actului judecătoresc de condamnare emis în privința condamnatului K.S., de lipsa de careva acte compromițătoare în privința acestuia, cât și de comportamentul satisfăcător, va reduce perioada de 1/3 din termenul de pedeapsă în privința condamnatului K.S.	admisă cerere avocatului în interesele condamnatului privind aplicarea prevederilor Legii nr. 243, din 24.12.2021, privind amnistia, cu remiterea cauzei la rejudicare în instanța de fond în alt complet de judecată.	oferite de ANP, urmează că K.S. nu se deține în instituțiile penitenciare din Republica Moldova, nu a purces la executarea pedepsei închisorii stabilite în privința sa, nu s-a aflat în vizorul autorităților competente pentru a fi evaluat în condițiile stipulate de art. 1 alin. (1) din Legea nr. 243/2021 iar, în condițiile relatate, se atestă că instanța de fond la examinarea demersului nu a ținut cont de faptul dat.
2.	1-2214 0867 -12-21 ji-2809 2022 -1	Instanța de judecată a constatat faptul că deși condamnatul L.N. a fost evaluat cu calificativul ”risc de recidivă ridicat”, reprezentantul IP nr. 4 Cricova nici la materialele cauzei și nici în cadrul ședinței de judecată nu a motivat și nu a prezentat probe ce ar confirma riscul de recidivă ridicat a condamnatului. Prin urmare în cazul dat instanța de judecată va lua în considerație principiul egalității armelor în proces și va dispune ca fiind nemotivată și neprobată evaluarea psihologică a condamnatului L.N. Or, reieșind din evaluarea condamnatului, acesta este caracterizat pozitiv, nu a fost sancționat de administrația penitenciarului și nu a fost stimulat de către administrația penitenciarului, are un comportament adecvat față de administrație și față de alți condamnați, nu manifestă interes față de substanțe narcotice și menține relațiile cu familia.	Admite recursul directorului Penitenciarului 4 Cricova, casează încheierea Judecătorei Chișinău, sediul Ciocana din 7 februarie 2023 și remite cauza la rejudicare, în aceeași instanță, în alt complet de judecată.	În speță, s-a reținut că, N.L. a săvârșit infracțiunea în termenul de probă dispus prin sentința Judecătorei Criuleni sed. Dubăsari din 12.03.2018, astfel comportamentul său din trecut poate servi drept temei de o prognoză pentru viitor, fapt ce a fost confirmat de către psihologul instituției prin fișa de evaluare a riscului de recidivă, evaluându-l cu risc de recidivă ”Ridicat”. Prin urmare, instanța de fond urma să analizeze și aceste circumstanțe, până a pronunța o soluție în speță.
3.	1-2214 0869	Deși condamnatului V.G. i-a fost eliberată caracteristica cu calificativul ”negativ”,	S-a admis recursul declarat de Directorul	S-a apreciat ca fiind prematură concluzia instanței privind aplicarea în

	-12-21 ji-2809 2022 -1	reprezentantul IP nr. 4 Cricova nici la materialele cauzei și nici în cadrul ședinței de judecată nu a motivat și nu a prezentat probe ce ar confirma caracteristica negativă a condamnatului. Or, reieșind din materialele cauzei V.G. nu a fost sancționat disciplinar, nu manifestă interes față de substanțe narcotice, jocuri de hazard, băuturi alcoolice și manifestă un comportament adecvat. Prin urmare în cazul dat instanța de judecată va lua în considerație principiul egalității armelor în proces și va dispune ca fiind nemotivată și neprobată caracteristica condamnatului V.G.. Or, reieșind din evaluarea condamnatului, acesta are un comportament adecvat față de administrație și față de alți condamnați, a participat la programul opțional de educație moral – spirituală, frecventează biblioteca, menține relațiile cu familia și rudele apropiate și dispune de loc de trai după eliberare.	Penitenciarului nr. 4 - Cricova, s-a casat integral încheierea Judecătorei Chișinău, sediul Ciocana din 07 februarie 2023, adoptată în privința condamnatului, V.G. și s-a dispus rejudecarea cauzei de către instanța de fond, în alt complet de judecată.	privința condamnatului a prevederilor Legii nr. 243 din 24.12.2021 privind amnistia în legătură cu aniversarea a XXX-a de la proclamarea independenței Republicii Moldova, de vreme ce condamnatul, V.G., este caracterizat negativ, potrivit Raportului de evaluare, pe parcursul executării pedepsei nu s-a implicat la niciun program educațional, din cele trei activități planificate, două nefiind realizate (program furt sau jaf, program informativ de încadrare în câmpul muncii), iar una (program adaptare la mediul penitenciar), fiind realizată satisfăcător.
4.	1-2216 1356 -12-21 ji-0411 2022 -1	Instanța a apreciat critic și a respins solicitarea avocatului privind aplicarea față de condamnatul R.Ch. a prevederilor art. 7 alin. (1) lit. g) din Legea 243/2021 privind amnistia, din următoarele considerente. Conform art. 7 alin. (1) lit. g) din Legea 243/2021 privind amnistia, "(1) Persoanei condamnate la data intrării în vigoare a prezentei legi, căreia nu i se pot aplica prevederile art. 4–6 i se reduce termenul de pedeapsă sau i se comută pedeapsa după cum urmează: g) cu o treime, persoanei condamnate cu vârsta mai mare de 60 de ani și celei cu dizabilități severe și accentuate".	A fost admis recursul declarat de apărătorul Pavel Zamfir în interesele condamnatului R.Ch. împotriva încheierii Judecătorei Chișinău (sediul Ciocana) din 01 martie 2023 emisă în privința condamnatului Ch.R., a casat integral încheierea cu trimiterea cauzei la rejudecare către instanța de fond, în alt	Din materialele dosarului se constată că condamnatul Ch.R. are grad de dizabilitate sever, dat fiind faptul lipsei unui organ vital – un ochi, respectiv instanța de fond urma să dea apreciere acestui fapt, iar la necesitate să acorde părții apărării un termen suplimentar pentru prezentarea actelor ce confirmă fie prelungirea termenului de încadrare în gradul de dizabilitate sever, fie acordarea gradului de dizabilitate pe viață. Totodată, instanța de fond urma să țină cont că, potrivit art. 7 lit. g) din Legea nr. 243 din 24 decembrie 2021 privind amnistia, (1) Persoanei condamnate la

		Astfel, norma expusă supra se aplică doar persoanelor condamnate cu vârsta mai mare de 60 de ani și celei cu dizabilități severe și accentuate. Totodată, deși în ședința de judecată condamnatul a invocat că, deține grad de invaliditate pe viață, nu a prezentat careva probe în acest sens, or potrivit legitimației prezentate, aceasta a fost valabilă doar până în luna martie anul 2000, ceea ce denotă că, argumentul dat este pur declarativ.	complet de judecată.	pedeapsa cu închisoare, la data intrării în vigoare a prezentei legi, căreia nu i se pot aplica prevederile art. 4–6 i se reduce termenul de pedeapsă după cum urmează: g) cu o treime, persoanei condamnate cu vârsta mai mare de 60 de ani și celei cu dizabilități severe și accentuate.
5.	1-2218 4714 -12-21 ji-1512 2022 -1	La caz, instanța a reținut că, conform extrasului din procesul verbal nr. 17 al ședinței Comisiei Speciale a Penitenciarului nr. 9 Pruncul din 30.11.2022, s-a decis că, condamnatul întrunește condițiile prevăzute de art. 7 alin. (1) lit. g) din Legea nr. 243 din 24 decembrie 2021 privind amnistia. La capitolul dat, din Raportul de evaluare a comportamentului condamnatului s-a constatat că, O. V. se caracterizează „pozitiv”. Totodată, reieșind din Fișa de evaluare a riscului de recidivă s-a constatat că, condamnatul a fost evaluat psihologic ca prezentând risc de recidivă mediu. Potrivit datelor administrate în proces condamnatul O.V. are gradul de dizabilitate accentuat. La fel, la 30.11.2022, condamnatul O.V. și-a exprimat acordul la aplicarea actului de amnistie, acest acord fiind anexat în formă scrisă la materialele cauzei.	S-a admis recursul declarat de procuror împotriva încheierii Judecătorei Chișinău (sediul Ciocana) din 30 ianuarie 2023 privind-l pe O.V., s-a casat integral încheierea cu trimiterea cauzei la rejudecare către instanța de fond, în alt complet de judecată.	Colegiul a reținut că instanța de judecată nu a luat în considerație personalitatea condamnatului, care atestă că acesta execută pedeapsa pentru un cumul de infracțiuni stabilită prin sentința Judecătorei Buiucani mun. Chișinău din 26.10.2016 fiind recunoscut vinovat de comiterea infracțiunilor prevăzute de art. 188 alin. (2) lit. b) și d), art.145 alin.(2) lit.(i) (j); art.222 alin.(2) lit.(a) Cod penal. Conform at. 84 alin.(1) Cod penal, prin cumul parțial al pedepselor s-a stabilit definitiv 16 (șaisprezece) ani și 8 (opt) luni închisoare, cu executarea pedepsei în penitenciar de tip închis. Totodată Colegiul a constatat că din cererea de recurs declarată, recurentul face referire la faptul că din cazierul judiciar al condamnatului O.V. se atestă că prin sentința din 28.10.2016, dosarul nr. 1-337/16, a fost eliberat ulterior de executarea pedepsei în temeiul Legii nr. 210 din 29.07.2016 privind amnistia în legătură cu aniversarea a 25-a de la

				proclamarea independentei Republicii Moldova, în acest caz fiind pertinente prevederile art. 6 alin. (1) lit. g) din Legii nr. 243 din 24 decembrie 2021 privind amnistia, potrivit căruia prevederile art. 1-5 nu se aplică persoanei bănuite, învinuite, inculcate sau condamnate pentru o infracțiune săvârșită cu intenție și absolvită anterior în tot sau în parte, în temeiul actului de amnistie sau de grațiere, de pedeapsa stabilită pentru săvârșirea unei alte infracțiuni.
6.	1-22053494-12-21ji-13022023	La caz, instanța a reținut că, conform extrasului din procesul verbal nr. 1 al ședinței Comisiei Speciale a Penitenciarului nr.9 Pruncul din 30.03.2022 s-a decis că, condamnatul F.R. întrunește condițiile prevăzute de art. 7 alin. (1) lit. a) din Legea nr. 243 din 24 decembrie 2021 privind amnistia. La capitolul dat, din Raportul de evaluare a comportamentului condamnatului se constată că, F.R. se caracterizează „pozitiv”. Totodată, reieșind din Fișa de evaluare a riscului de recidivă se constată că, condamnatul a fost evaluat psihologic ca prezentând risc de recidivă mediu. La fel, la data de 30.03.2022 condamnatul F.R. și-a exprimat acordul la aplicarea actului de amnistie, acest acord fiind anexat în formă scrisă la materialele cauzei. Argumentele procurorului în susținerea poziției sale sunt nefondate. Din analiza datelor cazierului judiciar al persoanei condamnate rezultă că aceasta a comis doar o infracțiunea pentru care este condamnat și execută la moment pedeapsa.	S-a admis recursul procurorului și s-a casat încheierea Judecătoriei Chișinău sediul Ciocana din 03 aprilie 2023, cu remiterea cauzei la rejudicare în instanța de fond în lat complet de judecată.	La examinarea demersului de aplicare a amnistiei, instanța de fond nu a ținut cont de prevederile art. 272 alin. (1) Cod de executare. Colegiul Penal a considerat că la examinarea demersului privind aplicarea amnistiei instanța de fond și-a formulat opinia fără a examina dosarul personal al condamnatului pentru a confirma cele constatate. La fel, din materialele cauzei nu rezultă faptul dacă în privința condamnatului anterior a fost sau nu aplicat actul amnistiei, or aceste circumstanțe urmau a fi elucidate de către instanța de fond la soluționarea prezentei cauze. Prin urmare, acestea fiind stabilite Colegiul Penal va remite cauza dată la o nouă examinare în instanța de fond.

		Reieșind din circumstanțele constatate în coraport cu prevederile legale aplicabile, instanța constată că, condamnatului F.R. îi sunt aplicabile prevederile art. 7 alin. (1) lit. a) din Legea 243/2021 privind amnistia.		
7.	1-2213 2365 -12-21 ji-2607 2023	În cadrul ședinței Comisiei speciale a fost prezentată Fișa de evaluare a riscului de recidivă din 25.08.2022 în privința condamnatului, potrivit căreia în privința ultimului există risc de recidivă mediu. Mai mult, potrivit Raportului de evaluare despre realizarea Programului individual de executare a pedepsei și despre comportamentul condamnatului din 25.08.2022, condamnatul se caracterizează ”pozitiv”. La fel, la data de 25.08.2022, condamnatul V.C. și-a exprimat acordul la aplicarea actului de amnistie, acest acord fiind anexat în formă scrisă la materialele cauzei. Reieșind din circumstanțele constatate în coraport cu prevederile legale aplicabile, instanța opinează că, careva restricții prevăzute la art. 6, 7 alin. (3) a Legii nu au fost constatate, astfel că condamnatului V.C. îi sunt aplicabile prevederile art. 7 alin. (1) lit. g) din Legea 243/2021 privind amnistia.	S-a admis recursul procurorului și s-a casat încheierea Judecătoriei Chișinău, sediul Ciocana din 25 octombrie 2023, cu remiterea cauzei la rejudecare, în aceeași instanță, în alt complet de judecată.	Colegiul a reținut că soluția judecătorului de instrucție este pripită, or instanța de fond urma să ofere o evaluare corespunzătoare riscurilor de recidivă a condamnatului, invocate de procuror, mai mult, deși procurorul a invocat că actele prezentate sunt declarative și nu corespund cerințelor regulamentului - cadru de activitate a comisiilor speciale privind aplicarea amnistiei în privința persoanelor condamnate, dar și faptul că condamnatul a fost sancționat de mai multe ori, instanța de fond nu a oferit o apreciere corespunzătoare acestor motive, prepunând doar alegațiile invocate de instituția penitenciară. Elucidarea tuturor împrejurărilor menționate are o mare importanță la examinarea corectă a cauzei, ceea ce instanța care a examinat fondul nu a efectuat, prin ce au fost încălcate normele dreptului procedural și dreptul la un proces echitabil și care neapărat servește drept temei pentru anularea încheierii atacate și remiterea cauzei la o nouă reexaminare.
8.	1-2312 3525 -12-21 ji-	Din conținutul materialelor prezentate de reprezentantul instituției penitenciare spre control, din dosarul personal al condamnatului, instanța a reținut că în raportul de	S-a admis recursul reprezentantului Penitenciarului nr. 15 – Cricova declarat	Instanța de recurs a subliniat că, la caz, judecătorul de instrucție eronat a examinat cererea înaintată prin prisma prevederilor Legii nr. 243 din 24.12.2021, or, în raport

2508 2023 -1	evaluare despre realizarea Programului individual de executare a pedepsei și despre comportamentul condamnatului și în Fișa de evaluare a riscului de recidivă, este consemnat faptul că deținutul R.V. pe parcursul executării pedepsei a participat la activități educative, depune efort pentru integrare în societate, nu se află la evidență operativă, a fost încadrat în munci neremunerate, a realizat planul individual de resocializare, a realizat opt din opt programe, dispune de specialitate la eliberare, s-a implicat în activități opționale, menține relațiile cu familia și are loc permanent de trai după eliberare. În acest context este incertă situația în cazul în care R.V. a fost apreciat că are un comportament "negativ" prin faptul că a fost sancționat disciplinar o dată la data de 21.10.2020, cu sancțiunea sub formă de "suspendarea de dreptul la întrevăderi", care este stinsă, precum și nu a comis alte infracțiuni și nu a avut evadări sau tentative de evadare.	împotriva încheierii Judecătorei Chișinău, sediul (Ciocana) nr.21ji-2402/2023 din 10 octombrie 2023, s-a casat această încheiere și s-a dispus rejudecarea cauzei în aceeași instanță, în alt complet de judecată.	cu circumstanțele în care, R.V. se caracterizează „negativ” precum și nerealizarea programului individual stabilit. Concomitent, Colegiul penal a precizat că, la emiterea încheierii de admitere a cererii privind aplicarea prevederilor Legii nr. 243 din 24.12.2021 în privința condamnatului R.V., judecătorul de instrucție nu a ținut cont de constatările Comisiei Speciale a Penitenciarului nr. 15 – Cricova din 15.08.2023, iar reieșind din explicațiile participanților la proces, raportate la materialele cauzei, s-a atestat lipsa examinării și cercetării de către instanță a dosarului personal al condamnatului R.V., or, eroarea judiciară stabilită anterior și admisă la judecarea cererii, nu poate fi corectată în ordine de recurs, condiții în care se impune rejudecarea cauzei
--------------------	---	--	---

Dacă să ne referim la calitatea actului de justiție prin prisma erorile constatate de către instanța de recurs, putem concluziona că în cadrul examinării unor cauze nu au fost elucidate toate circumstanțele, în vederea adoptării unor decizii corecte și întemeiate.

Astfel, erorile și omisiunile evidențiate de către Curtea de Apel Chișinău la adoptarea încheierilor instanței de fond prin care a fost aplicat actul de amnistie sunt următoarele:

✓ *Interpretarea eronată a prevederilor art.1 din Legea nr.243 din 24.12.2021, or, în realitate persoana condamnată nu s-a aflat în detenție în instituțiile penitenciare ale Republicii Moldova;*

✓ *Instanța de judecată prematur a pronunțat o soluție pe caz, nefiind analizate circumstanțele ce vizează personalitatea condamnatului, acesta având calificativul în fișa de evaluare "Risc de recidivă"; se caracterizează negativ sau nu s-a acordat termen pentru a fi prezentate careva acte confirmative în susținerea celor invocate de către autorul demersului;*

✓ *Omisiunea instanței de fond a faptului că anterior în privința condamnatului a fost deja aplicat actul de amnistie, la caz fiind pertinente prevederile art. 6 alin. (1) lit. g) din Legii nr. 243 din 24 decembrie 2021 privind amnistia;*

✓ *La examinarea demersului privind aplicarea amnistiei, instanța nu a ținut cont de prevederile art. 272 alin. (1) Codul de executare, adică și-a formulat opinia fără a examina dosarul personal al condamnatului.*

Termenii de examinare

În ceea ce privește termenii de examinare a demersurilor privind aplicarea actului de amnistie în privința persoanelor condamnate, nu este indicat expres nici într-un act normativ care ar fi acesta, însă, analizând datele din Raportul statistic generat de Programul Integrat de Gestionare a Dosarelor, se constată că durata examinării categoriei de demersuri vizate, variază de la o lună până la 1 an 5 luni.

CAPITOLUL II

Datele statistice cu privire la aplicarea actului de amnistie în privința persoanelor inculcate de comiterea unor infracțiuni ce cad sub incidența normelor Codului penal al Republicii Moldova, procesul penal în privința cărora se afla la faza de judecare a cauzei Amnistia antecondamnatorie

Cu referire la persoanele inculcate de comiterea unor infracțiuni care cad sub incidența normelor Codului penal al Republicii Moldova, în privința cărora a fost aplicat actul de amnistie, este de menționat că potrivit informației din Registrul general al dosarelor, generat de Programul Integrat de Gestionare a Dosarelor, în perioada 01.01.2023 – 31.12.2023, de către Judecătoria Chișinău au fost aplicate prevederile art.2 al Legii nr.243 din 24.12.2021 privind amnistia în legătură cu aniversarea a XXX-a de la proclamarea independenței Republicii Moldova în cadrul a **163 cauze penale**, distinct în privința a 182 persoane inculcate. Or, articolul 2 din Legea privind amnistia în legătură cu aniversarea a XXX-a de la proclamarea independenței Republicii Moldovanr.243 din 24.12.2021, stipulează următoarele:

(1) Procesele penale în privința infracțiunilor săvârșite până la adoptarea prezentei legi, pentru care Codul penal nr.985/2002 prevede drept pedeapsă principală maximă o pedeapsă nu mai aspră decât pedeapsa cu închisoare pe un termen de 7 ani, încetează la faza de urmărire penală sau la cea de judecare a cauzei, cu excepțiile prevăzute de prezenta lege.

(2) Procesul penal în privința infracțiunilor ușoare, mai puțin grave și grave, săvârșite până la adoptarea prezentei legi de persoane care, la data comiterii infracțiunii, nu atinseseră vârsta de 18 ani, încetează la faza de urmărire penală sau la faza de judecare a cauzei.

(3) Încetarea procesului penal conform alin.(1) și (2) are loc cu acordul scris al persoanei bănuite, învinuite sau inculcate.

(4) În privința persoanei care refuză încetarea procesului penal, conform alin.(1)–(3) din prezentul articol, instanța de judecată, la pronunțarea sentinței, poate hotărî încetarea procesului penal dacă, în urma cercetării judecătorești, vinovăția inculpatului în săvârșirea infracțiunii a fost confirmată, inculpatul întrunește criteriile stabilite la art.1 și nu cade sub incidența art.6.

Astfel, instanța de judecată analizând fiecare caz aparte, a constatat că, din numărul total de **3044** de sentințe pronunțate pe parcursul anului 2023, doar 182 persoane inculpate au întrunit condițiile prevăzute de art.2 al Legii nr.243 din 24.12.2021 privind amnistia în legătură cu aniversarea a XXX-a de la proclamarea independenței Republicii Moldova, beneficiind astfel de încetarea procesului penal la faza ședinței preliminare cât și de liberarea de executarea pedepsei la etapa examinării cauzei penale.

Așa dar, analizând datele statistice, se constată faptul că, pe:

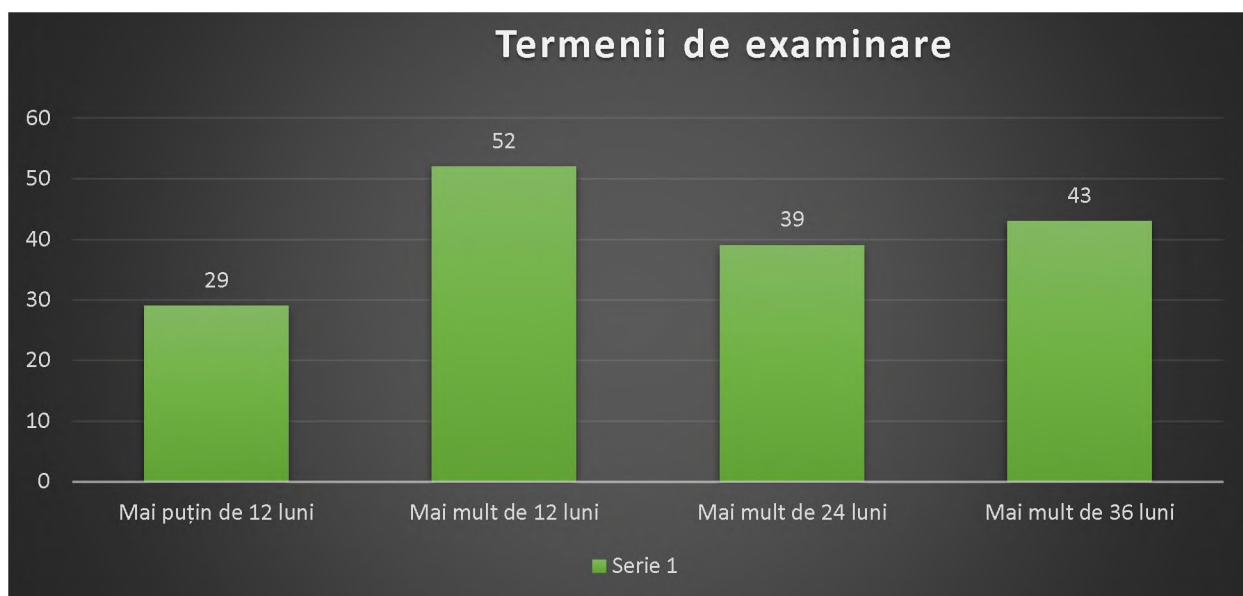
- ✓ **19** cauze penale – procesul penal a fost încetat în ședință preliminară în privința a 20 persoane inculpate;
- ✓ **81** cauze penale – 85 persoane inculpate au fost liberate de executarea pedepsei în cadrul examinării cauzei în procedură simplificată în baza art.364¹ CPP sau a acordului de recunoaștere a vinovăției;
- ✓ **63** cauze penale – 77 persoane inculpate au fost liberate de executarea pedepsei în cadrul examinării cauzei în procedură generală.

Totodată, ținem să menționăm că, în cele mai multe cazuri, actul de amnistie a fost aplicat la cererea scrisă a inculpaților, care și-au recunoscut vina și și-au exprimat acordul privind examinarea cauzei în procedură simplificată, în baza probelor administrate la faza de urmărire penală.

Termenii de examinare

În tabelul ce urmează vom reflecta, termenele de examinare a cauzelor penale în cadrul cărora a fost aplicat actul de amnistie în temeiul Legii nr.243 din 24.12.2021 privind amnistia în legătură cu aniversarea a XXX-a de la proclamarea independenței Republicii Moldova:

Nr. ord.	Mai puțin de 12 luni	Mai mult de 12 luni	Mai mult de 24 luni	Mai mult de 36 luni
1.	29	52	39	43
2.	17,8%	31,9%	23,9%	26,3%

În continuare ne-am propus să reliefăm datele statistice privind categoriile de infracțiuni în privința cărora a fost aplicat actul de amnistie, date reflectate în tabelul de mai jos, după cum urmează:

Nr./ord.	Articolul din CP	Infracțiunea	Nr. de infracțiuni
1.	Articolul 260	Producerea, importul, comercializarea sau punerea ilegală la dispoziție a mijloacelor tehnice sau produselor program	1
2.	Articolul 362 ¹	Organizarea migrației ilegale	1
3.	Articolul 369	Încălcarea regulilor statutare cu privire la relațiile dintre militari, dacă între ei nu există raporturi de subordonare	1
4.	Articolul 256	Primirea unei remunerații ilicite pentru îndeplinirea lucrărilor legate de deservirea populației	1
5.	Articolul 322	Transmiterea ilegală a unor obiecte interzise persoanelor deținute în penitenciare	1
6.	Articolul 368	Acte de violență săvârșite asupra militarului	1
7.	Articolul 238	Dobândirea creditului, împrumutului sau despăgubirii/îndemnizației de asigurare prin înșelăciune	1
8.	Articolul 360	Luarea, sustragerea, tăinuirea, degradarea sau distrugerea documentelor, imprimatelor, ștampilelor sau sigiliilor	1
9.	Articolul 157	Vătămarea gravă ori medie a integrității corporale sau a sănătății cauzată din imprudență	1
10.	Articolul 320	Neexecutarea hotărârii instanței de judecată	1
11.	Articolul 92 ¹	Răpirea mijlocului de transport	2
12.	Articolul 352 ¹	Falsul în declarații	2

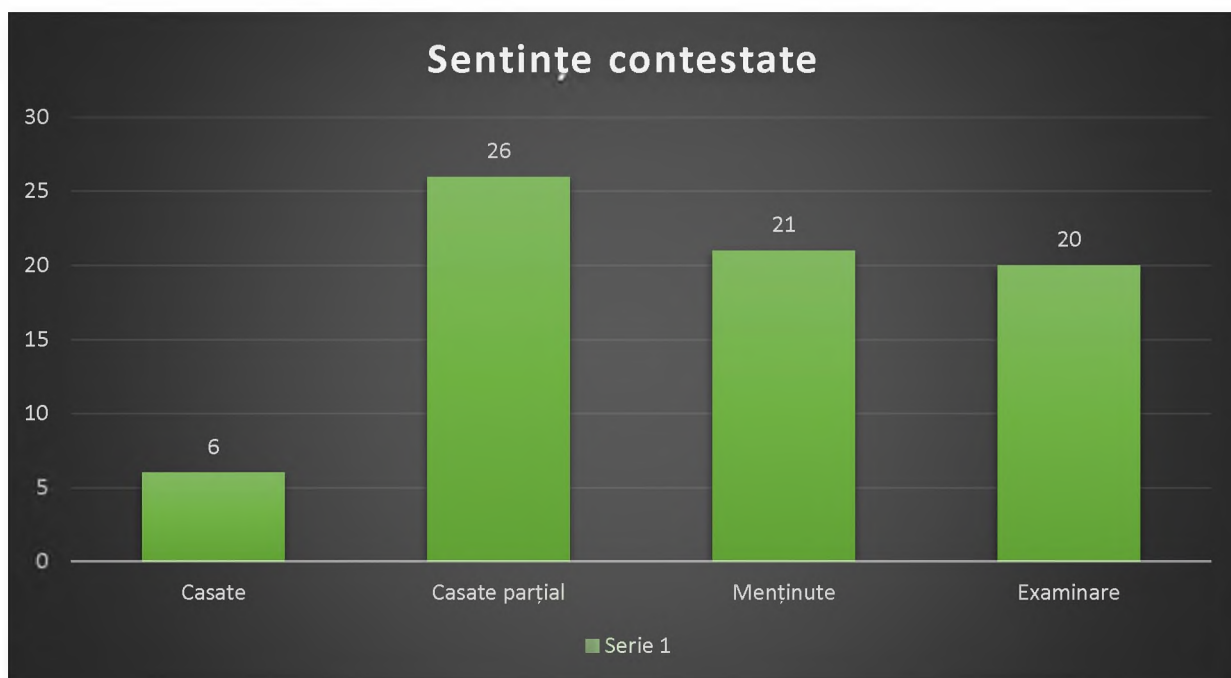
13.	Articolul 192	Pungășia	2
14.	Articolul 179	Violarea de domiciliu	2
15.	Articolul 220	Proxenetismul	2
16.	Articolul 199	Dobândirea sau comercializarea bunurilor despre care se știe că au fost obținute pe cale criminală	2
17.	Articolul 371	Dezertarea	3
18.	Articolul 264	Încălcarea regulilor de securitate a circulației sau de exploatare a mijloacelor de transport de către persoana care conduce mijlocul de transport	3
19.	Articolul 251	Însușirea, înstrăinarea în cazurile nepermise de lege, tăinuirea bunurilor gajate, înghețate, luate în leasing, sechestrate sau confiscate	3
20.	Articolul 290	Purtarea, păstrarea, procurarea, fabricarea, repararea sau comercializarea ilegală a armelor și munițiilor, sustragerea lor	3
21.	Articolul 191		4
22.	Articolul 320 ¹	Neexecutarea măsurilor din ordonanța de protecție a victimei violenței în familie	4
23.	Articolul 361	Delapidarea averii străine	4
24.	Articolul 152	Vătămarea intenționată medie a integrității corporale sau a sănătății	6
25.	Articolul 217	Circulația ilegală a drogurilor	14
26.	Articolul 190	Escrocheria	23
27.	Articolul 287	Huliganismul	29
28.	Articolul 186	Furtul	63

Din datele expuse în tabelul de mai sus, rezultă că actul de amnistie a fost aplicat cel mai des în privința infracțiunilor de furt, huliganism și escrocherie, care reprezintă o rată de 34,8%, 16% și respectiv 12,7% din totalul infracțiunilor în privința cărora a fost aplicat actul de amnistie.

***Soluțiile instanței de recurs
pe marginea sentințelor pronunțate în cauzele penale,
la examinarea cărora s-a dispus aplicarea actului de amnistie***

Din numărul total de sentințe prin care s-a dispus aplicarea actului de amnistie în privința persoanelor inculpate, **73** au fost atacate cu apel/recurs la Curtea de Apel Chișinău, ultima pronunțându-se asupra legalității sentințelor contestate. Datele statistice privind Deciziile Curții de Apel Chișinău pronunțate în privința sentințelor prin care s-a dispus încetarea procesului penal sau liberarea de răspundere penală în legătură cu intervenirea actului de amnistie se prezintă în tabelul de mai jos, după cum urmează:

Numărul total de sentințe contestate	Deciziile Curții de Apel Chișinău			
	Numărul total de sentințe CASATE	Numărul total de sentințe CASATE parțial	Numărul total de sentințe MENȚINUTE	Numărul total de cauze ÎN EXAMINARE
73	6	26	21	20
(100%)	(8,2 %)	(35,6 %)	(28,8 %)	(27,4%)

Cu referire la soluțiile instanței de fond la adoptarea sentințelor prin care s-a dispus aplicarea actului de amnistie în privința persoanelor inculcate în comiterea unor infracțiuni care cad sub incidența normelor prevăzute de Codul penal al Republicii Moldova și argumentele expuse de instanța de apel/recurs în deciziile de casare totală a sentințelor nominalizate, relatăm succint următoarele date, expuse în tabelul de mai jos:

Nr. /or d.	Nr. cauz ei	Soluția instanței de fond	Decizia Curții de Apel	Rezumatul erorilor depistate la judecarea cauzei
1.	1-1919-2404-12-1-0412-2019	Se încetează procesul penal în privința lui Nastasî Valentin, în comiterea infracțiunilor prevăzute de art.179, alin.(2) și art.287 alin.(3) CP și se liberează de răspundere penală în legătură cu intervenirea actului de amnistie, în temeiul Legii nr.243 din 24.12.2021 privind amnistia în legătură cu aniversarea a XXX-a de la proclamarea independenței RM. Se admite parțial acțiunea civilă formulată de Turcan Iurii	S-a casat total sentința Judecătorei Chișinău, sediul Buiucani din 01 martie 2023, în cauza penală de învinuire a lui Nastasî Valentin în comiterea infracțiunilor prevăzute de art. 179 alin.(2) și 287 alin.(3) Cod penal, cu trimiterea cauzei	Colegiul Penal consideră că instanța de fond greșit a dispus prin sentință încetarea procesului penal în cauza privind învinuirea lui Nastasî Valentin de săvârșirea infracțiunii prevăzute de art. 179 alin. (2) și art. 287 alin. (3) CP, în baza Legii privind amnistia în legătură cu aniversarea a XXX-a de la proclamarea independenței RM nr.243 din 24.12.2021, or, cu toate că încetarea procesului penal în cazul amnistiei putea fi dispusă de instanța de fond doar la faza ședinței preliminare, când inculpatul consimte, instanța de fond nu

		împotriva lui Nastasî Valentin privind încasarea prejudiciului moral. Se încasează din contul lui Nastasî Valentin în beneficiul Țurcan Iurii, suma în mărime de 15 000 lei, cu titlu de prejudiciu moral. În restul pretins, acțiunea civilă se respinge, ca fiind neîntemeiată.	la rejudecare în aceeași instanță, în alt complet de judecată.	putea să se expună în ședință preliminară asupra acțiunii civile formulate de Ț.I.. Instanța de fond o dată ce s-a expus asupra acțiunii civile, cât și a cheltuielilor judiciare urma să se conducă de prevederile art. 389 alin. (1) și (4) pct. 2) CPP și să adopte o sentință de condamnare cu stabilirea pedepsei și cu liberarea de executarea ei în cazul amnistiei conform art. 107 din CP.
2.	1-2103-1473-12-1-0203-2021	În temeiul Legii nr. 243 din 24 decembrie 2021 privind amnistia în legătură cu aniversarea a XXX-a de la proclamarea independenței Republicii Moldova, în vigoare din 31 decembrie 2021, se încetează procesul penal în cauza de învinuirea a lui Cotorobai Alexandru, în comiterea infracțiunii prevăzute de de art.186 alin.(3) lit.a) Cod penal.	Recursul declarat de acuzatorul de stat împotriva sentinței Judecătorei Chișinău, sediul Buiucani din 09 noiembrie 2023, s-a admis, casând sentința total, inclusiv și din oficiu în baza ar. 409 alin. (2) CPP al RM, cu trimiterea cauzei la rejudecare către instanța de fond în alt complet de judecată.	Din materialele cauzei penale rezultă că, prin sentința Judecătorei Orhei din 04.12.2020 inculpatul Cotorobai Alexandru a fost condamnat pentru comiterea infracțiunii deosebit de grave prevăzute de art. 187 alin.(5) din CP, fiindu-i aplicată pedeapsa sub formă de închisoare pe un termen de 10 ani, cu ispășirea pedepsei într-un penitenciar de tip închis. Ulterior, sentința nominalizată, fiind contestată, a fost modificată prin decizia Curții de Apel Chișinău din 15.02.2023, iar Cotorobai Alexandru a fost condamnat definitiv pentru comiterea infracțiunii grave prevăzute de art.187 alin.(4) din CP, modificare survenită în rezultatul modificării legii și diminuării cuantumului prejudiciului cauzat prin infracțiunea comisă, dar care este în același timp o infracțiune gravă și constituie impediment la aplicarea amnistiei, prevăzut nemijlocit în art. 6 al Legii menționate.
3.	1-2108-0781-12-1-3105-2021	A-l recunoaște pe Drăgan Alic vinovat în săvârșirea infracțiunii prevăzute de art. 287 alin. (1) CP, în conformitate cu care a-l condamna, stabilindu-i o pedeapsă, cu aplicarea prevederilor art. 70 alin.(3) CP, sub formă de 1 (un) an închisoare, cu executarea ei într-un penitenciar de tip semiînchis. Conform art. 90 CP a suspenda condiționat pedeapsa aplicată lui Drăgan Alic, fixându-i un termen de probă de 1 (un) an și să nu se execute această pedeapsă, dacă în termenul de probă el nu va săvârși o nouă infracțiune și, prin comportare exemplară, va îndreptăți încrederea ce i s-a acordat. A-l obliga pe Drăgan Alic să nu-și schimbe domiciliul fără consimțământul organului care urmează să pună în executare pedeapsa stabilită. A pune în seama Biroului de probațiune Chișinău al INP al MJ controlul asupra comportării lui Drăgan Alic în timpul	S-a casat total, inclusiv în baza art.409 CPP sentința Judecătorei Chișinău (sediul Buiucani) din 29.05.2023, privind-l pe Drăgan Alic și s-a pronunțat o nouă hotărâre potrivit modului stabilit pentru prima instanță. Procesul penal de învinuire a lui Drăgan Alic în săvârșirea infracțiunii prevăzute de art. 287 alin. (1) CP, s-a încetat pe motiv că fapta inculpatului constituie o contravenție prevăzută de art. 78 alin. (2) CC. Drăgan Alic s-a recunoscut vinovat în săvârșirea contravenției prevăzută de art. 78	Instanța de apel a constatat cu certitudine, că fapta inculpatului Drăgan Alic în raport cu partea vătămată Sănduță Andrei nu întrunește elementele constitutive ale infracțiunii prevăzute de art.287 alin.(1) CP, potrivit căruia a fost condamnat de către prima instanță, fiind lipsă latura obiectivă, fiind necesară încetarea procesului penal în temeiul art.332 alin. (2) CPP, deoarece fapta acestuia constituie o contravenție, prevăzută de 78 alin. (2) CC Așadar, Colegiul Penal atestă că prin probele cercetate, cu certitudine se dovedește vinovăția inculpatului în comiterea contravenției de vătămarea intenționată ușoară a integrității corporale, iar acuzațiile sunt bine justificate standardului de dovadă „în afara dubiilor rezonabile”. În baza celor menționate, Colegiul penal consideră cert identificat și demonstrat fără echivoc faptul că acțiunile inculpatului Drăgan Alic, sunt plasate anume sub aspect contravențional, faptele fiind dovedite prin probe pertinente și concludente, care coroborează între ele, iar în cele din urmă acțiunile acestuia just urmează a fi încadrate în condițiile normei vizate de art. 78 alin. (2) CC.

		executării pedepsei. A-l libera pe Drăgan Alic de executarea pedepsei stabilite, conform art. 107 CP și art. 389 alin.(4) pct. 2) CPP, în temeiul art. 2 al Legii privind amnistia în legătură cu aniversarea a XXX-a de la proclamarea independenței RM, nr. 243 din 24.12.2021.	alin. (2) CC. S-a încetat procesul contravențional în baza art. 78 alin. (2) CC în privința lui Drăgan Alic, în baza art.26 și 30 CC, pe motivul intervenirii prescripției de tragere la răspundere contravențională.	
4.	1-2119-2345-12-1-3012-2021	Cibotarean Rihard, se recunoaște vinovat de săvârșirea infracțiunii prevăzute de art.190 alin.(1) CP și în baza acestei Legi, i se aplică o pedeapsă sub formă de 1 an închisoare în penitenciar de tip semiînchis. Se liberează Cibotarean Rihard de executarea pedepsei penale aplicate acestuia, în legătură cu intervenirea actului de amnistie, în temeiul Legii nr.243 din 24.12.2021 privind amnistia în legătură cu aniversarea a XXX-a de la proclamarea independenței Republicii Moldova.	Casează total sentința Judecătorei Chișinău (sediul Buiucani) din 28.07.2023, privindu-l pe C.R. și pronunță în acest sens o nouă hotărâre potrivit ordinii stabilite pentru prima instanță. Pe C.R., a-l recunoaște vinovat de comiterea infracțiunii prevăzute de art. 190 alin. (1) CP al RM și a-i aplica o pedeapsă de 1 (unu) an închisoare, cu executarea în penitenciar de tip semiînchis. În temeiul art. 90 CP, se suspendă condiționat executarea pedepsei închisorii stabilite lui C.R. pe un termen de probațiune de 3 ani	Liberarea de executarea pedepsei a inculpatului este condiționată prin prezentarea acordului scris al persoanei inculpate. În acest context, este necesar de remarcat că la materialele cauzei nu se atestă prezența unei astfel de cereri, cauza fiind examinată de către instanța de fond în lipsa inculpatului, având în vedere că aceasta s-a eschivat în mod sistematic de la prezentarea în fața instanței de judecată. Instanța de apel conchide că, deși faptele incriminate cât și persoana inculpatului cad sub incidența Legii nr. 243 din 24 decembrie 2021 privind amnistia în legătură cu aniversarea a XXX-a de la proclamarea independenței RM, în speța dată aceasta este inaplicabilă, având în vedere că la materialele cauzei nu se atestă acordul scris al persoanei privind aplicarea amnistiei. Pe această linie de concluzie, Colegiul Penal ajunge la concluzia privind caracterul eronat a liberării inculpatului Cibotarean Rihard de executarea pedepsei penale, stabilite în baza art. 190 alin.(1) CP al RM în temeiul Legii nr. 243 din 24 decembrie 2021 privind amnistia în legătură cu aniversarea a XXX-a de la proclamarea independenței RM, art.107 CP al RM, precum și art. 389 alin. (4) pct.2) CPP.
5.	1-2200-0589-12-1-0401-2022	Se încetează procesul penal pornit în privința lui Schițco Ion învinuit de comiterea infracțiunii prevăzute de art. 287 alin. (1) din CP în temeiul Legii privind amnistia în legătură cu aniversarea a XXX-a de la proclamarea independenței Republicii Moldova nr.243 din 24.12.2021. Mijlocul materiale de probă, un CD-R cu o înregistrare video din 28.07.2020 de la terasa SRL „Inima Codrului”, a le lăsa la materialele cauzei pe toată durata păstrării acesteia.	Se casează sentința Judecătorei Chișinău, sediul Buiucani din 25.01.2023 și se dispune rejudecarea cauzei în aceeași instanță, în alt complet de Judecată.	Din dispozitivul sentinței contestate se atestă că instanța doar a încetat procesul penal pornit în privința lui Schițco Ion învinuit de comiterea infracțiunii prevăzute de art. 287 alin. (1) din CP în temeiul Legii privind amnistia în legătură cu aniversarea a XXX-a de la proclamarea independenței RM nr. 243 din 24.12.2021 și s-a expus vis-a-vis de mijlocul material de probă, un CD-R cu o înregistrare video din 28.07.2020 de la terasa SRL „Inima Codrului”, însă cu referire la acțiunea civilă în speța instanța nu a făcut nici o trimitere. Colegiul penal atestă că sentința primei instanțe trebuie să fie legală, întemeiată și motivată. Obligarea instanței să-și motiveze hotărârea pe cauzele penale rezultă din prevederile art. 6 § 1 din Convenția Europeană. În acest sens, Colegiul penal consideră că, instanța de

				fond nu a motivat complet și obiectiv soluția în raport cu argumentele invocate de participanții la proces, la judecarea cauzei date, n-a rezolvat fondul cauzei, nu a dat apreciere tuturor cerințelor invocate la judecarea cauzei. Astfel, circumstanțele constatate de instanța de recurs nu dau posibilitate instanței de a examina cauza dată fără a întoarce dosarul penal la rejudecare în aceeași instanță în alt complet de judecată
6.	1-22015133-12-1-02022022	A înceta cauza penală de învinuire a Cristinei Danu în săvârșirea infracțiunii prevăzute de art. 322 alin.(1) CP în temeiul art. 2 alin.(1) a Legii privind amnistia în legătură cu aniversarea a XXX-a de la proclamarea independenței Republicii Moldova, nr. 243 din 24.12.2021. A trece forțat și gratuit în beneficiul statului corpul delict – telefonul mobil de model „L8Star” de culoare neagră, cu nr. de IMEI: 3557291..., cu acumulator și cască incorporată.	Se casează sentința Judecătorei Chișinău, sediul Buiucani din 12.01.2023 și se dispune rejudecarea cauzei în aceeași instanță, în alt complet de judecată.	La caz, analizând materialele dosarului, Colegiul menționează că inculpata Danu Cristina cade sub incidența art. 6 al Legii nr. 243 cu privire la amnistie, or anterior, prin sentința Judecătorei Chișinău, sediul Buiucani din 15 iulie 2022, inculpata a fost recunoscută vinovată de comiterea infracțiunii prevăzute de art. art. 27, 322 alin.(1) din CP și liberată de executarea pedepsei în baza Legii nr. 243 cu privire la amnistie. Instanța de recurs conchide că instanța de fond, la judecarea cauzei date, n-a rezolvat fondul cauzei și nu a ținut cont de toate circumstanțele speței. Această situație nu dă posibilitate instanței de recurs de a examina cauza dată fără a întoarce dosarul penal la rejudecare în aceeași instanță, în alt complet de judecată

Astfel, studiind deciziile Curții de Apel Chișinău pronunțate pe marginea sentințelor instanței de fond prin care a fost aplicat actul de amnistie, putem enumera următoarele omisiuni și erori constatate de instanța de apel/recurs la luarea deciziilor de către instanța de fond:

✓ *Instanța de fond putea dispune încetarea procesului penal în cazul amnistiei, doar la faza ședinței preliminare, însă odată ce s-a expus asupra acțiunii civile, cât și a cheltuielilor judiciare urma să se conducă de prevederile art. 389 alin. (1) și (4) pct. 2) CPP și să adopte o sentință de condamnare cu stabilirea pedepsei și cu liberarea de executarea ei în cazul amnistiei conform art. 107 din CP;*

✓ *Persoana inculpată anterior a fost condamnată pentru comiterea unei infracțiuni grave, ceea ce constituie impediment la aplicarea amnistiei, prevăzut nemijlocit în art. 6) al Legii nr. 243 din 24.12.2021 cu privire la amnistie;*

✓ *Lipsește latura obiectivă a infracțiunii, fapta constituind o contravenție;*

✓ *Liberarea de executarea pedepsei a inculpatului este condiționată prin prezentarea acordului scris al persoanei inculpate, încă cauza a fost examinată de către instanța de fond în lipsa inculpatului, în speța dată nefiind aplicabilă Legea nr.243 din 24.12.2021 privind amnistia;*

✓ *Instanța de fond nu a motivat complet și obiectiv soluția în raport cu argumentele invocate de participanții la proces, n-a rezolvat fondul cauzei, nu a dat apreciere tuturor cerințelor invocate la judecarea cauzei, inclusiv nu s-a expus asupra acțiunii civile, circumstanțe, care nu dau posibilitate instanței de a examina cauza dată fără a întoarce dosarul penal la rejudecare în aceeași instanță în alt complet de judecată;*

✓ *Persoana inculpată cade sub incidența art. 6) al Legii nr. 243 din 24.12.2021 cu privire la amnistie, or anterior, aceasta a fost condamnată pentru comiterea unei*

infracțiuni mai puțin grave și liberată de executarea pedepsei în baza Legii nr. 243 cu privire la amnistie.

Așa dar, în urma analizei efectelor aplicării actului de amnistie în cadrul examinării cauzelor penale și a materialelor judecătorului de instrucție de către Judecătoria Chișinău (sediile Buiucani și Ciocana) pe parcursul anului 2023, se pot formula următoarele

CONCLUZII:

Dacă e să ne referim strict la efectele aplicării actului de amnistie asupra persoanelor condamnate, am putea identifica cel mai important și direct impact: încetarea executării pedepsei pentru persoanele aflate în detenție, fie prin eliberarea lor imediată, fie prin reducerea duratei pedepsei. În cazul persoanelor inculcate, acestea pot beneficia de liberarea executării pedepsei sau de încetarea procesului penal în privința lor. La fel, atât persoanele condamnate cât și cele inculcate pot beneficia de absolvirea pedepselor complementare, cu unele excepții prevăzute de lege. Cu toate acestea, este important de precizat că actul de amnistie nu are efecte asupra acțiunii civile, deci nu înlătură obligația de reparare a prejudiciului cauzat.

Așa dar, actul de amnistie are un impact semnificativ asupra persoanelor condamnate și asupra celor care sunt învinuite de comiterea unor infracțiuni care cad sub incidența normelor prevăzute de Codul penal al Republicii Moldova, având rolul de a înlătura pedepsele sau urmările răspunderii penale, în funcție de circumstanțele prevăzute de lege.

Aplicarea actului de amnistie poate avea atât efecte pozitive, precum reconcilierea socială și reintegrarea persoanelor condamnate și celor inculcate, cât și riscuri și provocări, cum ar fi crearea unui sentiment de impunitate sau perceperea unei justiții inechitabile. Este esențial ca actul de amnistie să fie aplicat cu măsură și responsabilitate, având în vedere contextul social și legal, pentru a nu submina încrederea în sistemul de justiție și pentru a nu încuraja comportamentele infracționale.

Prin urmare, în baza celor analizate, se pot formula următoarele concluzii:

- Actul de amnistie a fost aplicat cu precădere în cazul infracțiunilor mai puțin grave, respectând criteriile stabilite prin Legea nr. 243/2021 și în foarte puține cazuri amnistia a fost aplicată în cazul infracțiunilor grave, ceea ce indică respectarea criteriilor stabilite prin lege;
- Cele mai frecvente infracțiuni pentru care s-a aplicat amnistia au fost furtul (34,8%), huliganismul (16%) și escrocheria (12,7%);
- În unele cazuri, hotărârile instanței de fond nu au fost temeinic motivate, ceea ce a dus la casarea totală a 8 încheieri, 6 sentințe și casarea parțială a 26 sentințe de către Curtea de Apel Chișinău iar printre principalele motive de casare s-au numărat interpretarea eronată a prevederilor legale, lipsa unei analize aprofundate a dosarelor personale ale condamnaților și neglijarea unor criterii esențiale, precum riscul de recidivă;
- Timpul de examinare a demersurilor privind aplicarea actului de amnistie a variat semnificativ, de la o lună până la 1 an și 5 luni, ceea ce denotă o lipsă de uniformitate în procesul decizional și necesitatea optimizării procedurilor judiciare.

Astfel, pentru a îmbunătăți mecanismul de aplicare a actului de amnistie și pentru a crește eficiența actului de justiție,

Se propune:

1. Aducerea la cunoștință a prezentului raport cu anexă judecătorilor specializați în examinarea materialelor judecătorului de instrucție, precum și celor specializați în examinarea cauzelor penale;
2. Plasarea prezentului raport pe pagina web a Judecătoriei Chișinău.

*Executat: Șefa interimară a Secției
generalizare și sistematizare a
practicii judiciare Nica Irina*